
Saknr: 2020/42918-1
Saksbehandlar: Øyvind Lyslo

Saksgang

Utval	Utv.saknr.	Møtedato
Hovudutval for kultur, idrett og integrering		17.03.2020

Musikarordningane i Vestland, oppstart utgreiingsarbeid

Forslag til vedtak

1. Hovudutval for kultur, idrett og integrering tek til vitande at det vert gjennomført eit utgreiingsarbeid for vidareutvikling av musikarordningane i Vestland.
2. Utgreiinga vert lagt fram for Hovudutval for kultur, idrett og integrering i oktober 2020.

Samandrag

Vestland fylkeskommune har i dag ansvar og medansvar for to musikarordningar. *Fylkesmusikarordninga* er ei ordning for forvaltning av folkemusikkarven i fylket. Tre fylkesmusikarar er tilsette i ordninga, med ein samla stillingsressurs tilsvarande to fulle stillingar. Vidare har fylkeskommunen samarbeid med fem vertskommunar om *distriktsmusikarordninga*. Distriktsmusikarane er tilsette i kommunane, men fylkeskommunen har avtale om oppfølging og refusjon til distriktsmusikarordninga i tidlegare Sogn og Fjordane, og går inn med tilskot til ordninga i tidlegare Hordaland. Etter fylkessamanslåinga er det naturleg å gjennomgå musikarordningane og å drøfte korleis desse skal vidareutviklast i eit samla Vestland fylke.

Per Morten Ekerhovd
fylkesdirektør

Siri Ingvaldsen/Ronny Bjørnar Skaar
seksjonssjefar

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har difor ingen handskriven underskrift

Saksutgreiing

Bakgrunn for saka

Fylkesmusikarordninga

Dei første fylkesmusikarane i Sogn og Fjordane vart tilsette i 1989, dei tre fyrste åra med tilskot frå Norsk kulturråd. Fylkesmusikarane skulle formidle og vidareutvikle folke- og tradisjonsmusikken frå fylket. Dette inkluderte også dans. Det vart oppretta fem stillingsheimlar fordelte på seks musikarar på det meste, på instrumenta hardingfele, trekkspel, vanleg fele og vokal folkemusikk. Ein kortare periode var det også tilsett ein folkedansar. Fylkesmusikarane hadde arbeidsoppgåver innan instruksjon/opplæring/undervisning og ein tilsvarande utøvardel i stillingane.

Fylkesmusikarordninga i Sogn og Fjordane vart i 2013 vedteken omorganisert og integrert i distriktsmusikarordninga (HK-sak 38/13), dette for å kunne ta vare på og vidareutvikle folkemusikken i fylket i eit framtidretta perspektiv, integrere folkemusikk i kulturskulane og leggje til rette for nyskaping og samarbeid på tvers av sjangrar. I dag er det soleis fem folkemusikkstillingar innan distriktsmusikarordninga fordelte på vertskommunane Gloppen, Lærdal, Sogndal og Sunnfjord i tillegg til 15 andre distriktsmusikarstillingar. Det er igjen éi 50 prosent stilling som fylkesmusikar frå ordninga i tidlegare Sogn og Fjordane fylkeskommune.

I Hordaland vart fylkesmusikarordninga oppretta i 1992. Fire musikarar vart tilsette, tre på hardingfele og éin på kveding. Stillingane var mellom anna knytte til Hardanger folkemuseum på Utne og Arne Bjørndal-samlingane i Bergen, og musikarane hadde ansvar for innsamling og arkivarbeid i tillegg til utøvardelen. Fylkesmusikarane i Hordaland har ikkje hatt fast undervisning i kulturskulen slik som i Sogn og Fjordane. Hordaland fylkeskommune gjekk i 2016 inn med midlar i hardingfela.no, ei felles satsing for å styrke hardingfela sine vekstvilkår initiert av Ole Bull-akademiet og Voss og Hardanger Museum. Samstundes etablerte Hordaland fylkeskommune ei stipendordning med føremål å styrkje folkemusikk og folkedans, spesielt rekrutteringa og verdikjeda innan tradisjonsfeltet. I fylkesmusikarordninga i Hordaland er det no éi 100 prosent og éi 50 prosent stilling att.

Oppsummert er det i dag tilsett tre fylkesmusikarar i Vestland fylkeskommune, med ein samla stillingsressurs tilsvarande to fulle stillingar.

Distriktsmusikarordninga

I Sogn og Fjordane vart dei første avtalane om tilsetjing av distriktsmusikarar gjorde i 1987. Bakgrunnen for ordninga var behovet for å styrkje musikklivet i Sogn og Fjordane gjennom tilsetjing av profesjonelle musikarar. Med heile stillingar og eit musikkfagleg miljø hadde ein meir attraktive stillingar å tilby. Kommunane har arbeidsgivaransvaret for distriktsmusikarane, og stillingane er nært knytte til kulturskulane. Stillingsinnhaldet er fordelt likt mellom ein undervisningsdel og ein utøvardel, kvar på 50 prosent.

Sogn og Fjordane fylkeskommune har i dag samarbeidsavtale med kommunane Førde (no Sunnfjord), Gloppen, Lærdal og Leikanger (no Sogndal). Avtalane gjeld i perioden 2019-2024. Ordninga omfattar 20 stillingar, inkludert dei fem som er øyremerkte til folkemusikk. Fylkeskommunen yter eit avtalefesta tilskot til kvar stilling på 25 prosent (50 prosent av utøvardelen). Refusjon vert utbetalt etter dokumenterte utgifter til løn. Det vert også gitt støtte til instrumentgodtgjersle. Fylkeskommunen følgjer opp distriktsmusikarordninga med fagleg støtte, koordinering og rådgiving i tillegg til organisering av prøvespel i samband med tilsetjingar m.m. Kommunane har stilt musikarar til DKS-turnear etter nærmare avtale, og fylkeskommunen har rett til å disponere 10 dagar pr. halvår pr. musikar (fylkeskvoten), ein definert ressurs som skal kome heile fylket til gode. Distriktsmusikarane skal gjennom fylkeskvoten medverke i større konsertprosjekt i regi av aktørar som får tildelt slik kvote. Dei siste åra har fylkeskvoten m.a. vore nytta til oppsetjingar på Opera Nordfjord, Sogn og Fjordane Teater, Sogn og Fjordane Symfoniorkester og større konsertprosjekt med ulike kor.

I Hordaland er i dag distriktsmusikarordninga knytt til Voss kommune. Ordninga omfattar m.a. undervisning i kulturskulen. Utøvardelen er knytt til deltaking i lokale DKS-prosjekt og medverknad i orkesteret Fossegrimen forutan anna konsertverksemd. Fylkeskommunen yter tilskot til distriktsmusikarane på Voss etter årleg søknad.

På Vestland fylkeskommune sitt budsjett for 2020 er det sett av kr 3 942 000 til distriktsmusikarordninga.

Forankring i dei regionale planane for kultur

Premiss: kultur, regional kulturplan for Hordaland 2015-2025 legg til grunn at Hordaland har eit spesielt ansvar for å føre vidare og styrke hardingfeletradisjonen, slik at den praktiserte kunnskapen knytt til tradisjonen kan leve vidare. Mykje av materialet i tradisjonsarkiva er lite tilgjengeleg, trass i at det har stor verdi for forskning, formidling og undervisning. Det er behov for å setje i gang eit arbeid for å sjå på korleis ein kan gjere arkivmaterialet meir tilgjengeleg for brukarane, og å samordne materialet i desse arkiva med tradisjonsmateriale frå resten av landet. Planen slår fast at alle barn skal ha høve til å ta del i og oppleve kunst og kulturtrykk av høg kvalitet. Dette vil også gjelde på kulturarvfeltet.

Kultur for alle, regional plan for kultur i Sogn og Fjordane 2019-2027 framhevar at fylket har eit rikt og variert musikkliv, der samspelet mellom profesjonelle og frivillige krefter er viktig. Folkemusikk og tradisjonsdans står sterkt i Sogn og Fjordane, og eit sentralt mål for fylkeskommunen har vore å vidareføre kulturarven på dette området samstundes som ein legg til rette for opplæring av barn og unge.

Vedtakskompetanse

Hovudutval for kultur, idrett og integrering, jf. vedteke reglement for hovudutval for kultur, idrett og integrering, punkt 3.

Vurderingar og verknader

Etter fylkessamanslåinga tilrår fylkesdirektøren å gjennomgå muskarordningane og å drøfte korleis desse skal vidareutviklast i eit samla Vestland fylke. Målet er å leggje til rette for eit profesjonelt og variert musikktilbod av høg kvalitet og til ulike målgrupper. Fylkeskommunen har eit særleg ansvar for å ta vare på og vidareutvikle folkemusikken og tradisjonsdansen på Vestlandet.

Aktuelle problemstillingar i eit utgreiingsarbeid er m.a.:

- Fylkes- og distriktsmuskarordningane er utforma og forankra i dei gamle fylkeskommunane. Korleis forvaltar vi ordningane i eit nytt og større fylke? Korleis skal t.d. ressursen fylkeskommunen får igjen frå distriktsmuskarordninga fordelast i fylket?
- I Sogn og Fjordane er fylkesmuskarordninga vedteken omorganisert og integrert i distriktsmuskarordninga. Kva konsekvens får dette for samordning og heilskap i det nye fylket?
- Korleis vidareutviklar vi distriktsmuskarordninga? Den nordlege delen av Vestland fylke er bra dekt når det denne ordninga. Er det aktuelt for fylkeskommunen å utvide ordninga ved å etablere samarbeid med fleire vertskommunar i den sørlege delen av fylket?
- Hordaland fylkeskommune har etablert stipendordning knytt til folkemusikk og folkedans. Det må vurderast i kva grad eit verkemiddel som stipend møter behovet på feltet.
- Korleis vidarefører vi arkivarbeidet innan folkemusikk og folkedans?

Fylkesdirektøren rår til at ein i utgreiingsarbeidet knyter til seg fagmiljø som folkemusikkklaga i Hordaland og Sogn og Fjordane, Vestland musikkråd, Ole Bull-akademiet, Grieg-akademiet, Norsk kulturskuleråd Vestland, aktuelle festivalar og dei noverande vertskommunane for distriktsmuskarordninga.

Utgreiingsarbeidet skal resultere i ei tilråding til Hovudutval for kultur, idrett og integrering i oktober 2020.

Økonomi: Utgreiingsarbeidet har ikkje konsekvensar for budsjettet 2020.

Klima: Ikkje relevant.

Folkehelse: Eit godt kulturtilbod er sentralt i folkehelsearbeidet.

Regional planstrategi: *Premiss: kultur, regional kulturplan for Hordaland 2015-2025 og Kultur for alle, regional plan for kultur i Sogn og Fjordane 2019-2027* set mål om eit profesjonelt og variert musikktilbod i fylket, og understrekar fylkeskommunen sitt ansvar for å ta vare på folkemusikken og tradisjonsdansen på Vestlandet.

Konklusjon

Det er behov for å drøfte korleis muskarordningane i Vestland skal utviklast vidare. Fylkesdirektøren set i gang eit utgreiingsarbeid som skal ferdigstillast hausten 2020. Aktuelle

fagmiljø vert involverte i arbeidet. Hovudutval for kultur, idrett og integrering får saka til handsaming i oktober 2020.